

F. t. Arvelov

Til § 30

Bestemmelsen, der afløser den gældende arvelovs § 21, handler om vederlagskrav for dispositioner, der foretages, mens ægtefællen er i uskiftet bo. Reglen giver ikke adgang til vederlagskrav for dispositioner, der er foretaget under ægteskabet. Her gælder § 23 i lov om ægteskabets retsvirkninger.

Har den længstlevende ægtefælle ved misbrug af sin rådighed over boet væsentligt formindsket dette, kan enhver livsarving i medfør af stk. 1, 1. pkt., kræve vederlag herfor af det beholdne fællesbo, når boet skiftes. Retten til vederlagskrav tilkommer enhver livsarving, også uden at andre livsarvinger tilslutter sig kravet og derfor ikke vil nyde godt af dette.

Er der umyndige livsarvinger, må disses værger tage stilling til skiftekravet. Ønsker en værge ikke et skifte, skal beslutningen herom godkendes af statsamtet.

Kan et vederlagskrav ikke dækkes af fællesboet, kan kravet for halvdelen af det manglende beløb gøres gældende mod den længstlevende ægtefælles fuldstændige særeje.

I *stk. 2* foreslås det som noget nyt, at en livsarving kan kræve vederlag efter stk. 1, hvis den længstlevende ægtefælle har anvendt midler af det uskiftede bo til erhvervelse eller forbedring af sit fuldstændige særeje eller sine rettigheder omfattet af § 15, stk. 2, i lov om ægteskabets retsvirkninger, der ikke indgår i delingen ved skifte af det uskiftede bo. Reglen bygger på § 23, stk. 2, 2. pkt., i lov om ægteskabets retsvirkninger om arvingers ret til vederlagskrav. Bestemmelsen i stk. 2, 2. pkt. indebærer, at der dog ikke kan rejses vederlagskrav ved anvendelse af midler af det uskiftede bo til erhvervelse eller forbedring af rettigheder, der udtages forlods efter § 16 a i lov om ægteskabets retsvirkninger, sml. herved § 23, stk. 4, i lov om ægteskabets retsvirkninger. Hvis den længstlevende ægtefælle har indbetalt uforholdsmæssigt store beløb på sine pensionsrettigheder og lignende rettigheder, kan sådanne indbetalinger være misbrug omfattet af reglen i stk. 1.

Efter *stk. 3* kan den længstlevende ægtefælle eller en livsarving ved skifte af det uskiftede bo kræve vederlag af det beholdne bo, hvis ægtefællen har anvendt midler af sit fuldstændige særeje til forbedring af det uskiftede bo. Reglen bygger på § 23, stk. 3, i lov om ægteskabets retsvirkninger, selv om beskyttelsesbehovet næppe er lige så stort i relation til uskiftet bo. Det voksende antal ægteskaber, hvor der er oprettet ægtepagt om ægtefællebegunstigende kombinations-særeje (skilsmisssæreje med fuldstændigt særeje for længstlevende) aktualiserer imidlertid behovet for en regel om vederlagskrav, fordi længstlevende i disse

tilfælde vil have både et fuldstændigt særeje og midler, der indgår i det uskiftede bo. Bestemmelsen giver adgang til vederlagskrav, hvis ægtefællen har anvendt midler af sit fuldstændige særeje til forbedring af det uskiftede bo, f.eks. til lægning af et nyt tag på en fast ejendom, der indgår i det uskiftede bo.

En værdiforøgelse, der stammer fra tiden efter dispositionens foretagelse, må behandles på samme måde, som det er tilfældet for vederlagskrav efter § 23 i lov om ægteskabets retsvirkninger.

Vederlagskrav skal rejses over for skifteretten, der træffer afgørelse ved dom, jf. dødsboskiftelovens § 101, jf. § 89, stk. 1, nr. 1.

Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 5.2.2.3 og 5.3.

Til § 31

Bestemmelsen omhandler omstødelse af dispositioner foretaget af den længstlevende ægtefælle.

Stk. 1 svarer til den gældende arvelovs § 22, stk. 1, idet det dog foreslås, at det udtrykkeligt kommer til at fremgå af lovtæksten, at også arveforskud, der står i misforhold til boets formue, kan omstødes. Praxis efter arvelovens § 22 om, hvornår der foreligger misbrug, vil derfor fortsat have betydning for vurderingen efter stk. 1.

I *stk. 2*, foreslås det som noget nyt i forhold til gældende ret, at omstødesreglen i stk. 1 skal finde tilsvarende anvendelse, når en livsforsikring eller lignende ordning kommer til udbetaling til en begunstiget, og forsikringen er oprettet for boets midler for et beløb, der stod i misforhold til boets formue.

Omstødesreglen vil supplere reguleringsreglerne i forsikringsaftaleloven § 104 og pensionsopsparingsloven § 4. Hvis en begunstigelsesindsættelse må anses for urimelig i forhold til forsikringstagerens livsarvinger, kan det efter omstændighederne efter forsikringsaftalelovens § 104 og pensionsopsparingslovens § 4, således som disse bestemmelser foreslås affattet § 1, nr. 3, og § 2, nr. 3, i det lovforslag om ændring af forsikringsaftaleloven samt forskellige andre love (Begunstigelser i forsikringsordninger og ændringer som følge af arveloven mv.), som er fremsat samtidig med dette lovforslag, ved dom bestemmes, at forsikringssummen helt eller delvist skal tilfalde livsarvingerne i stedet for den begunstigede. Beløbet kan dog ikke overstige den tvangsarv, som livsarvingen ville have været berettiget til, hvis forsikringssummen eller opsparingen i stedet var indgået i boet.

Forsikringsaftalelovens § 104 og pensionsopsparingslovens § 4 finder ikke anvendelse på ordninger, der kommer til udbetaling i længstlevendes levende li-